

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж г 1878/2015
04.02.2016. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Љубице Милутиновић, председника већа, Биљане Драгојевић и Марине Говедарица, чланова већа, у предмету предлагача В.А. из Б., чији је пуномоћник М.Р., адвокат из Б., у поступку за заштиту права на суђење у разумном року, одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Београду Р4 и 175/15 од 01.10.2015. године, у седници одржаној 04.02.2016. године, донео је

РЕШЕЊЕ

Делимично се **УСВАЈА** жалба предлагача и **ПРЕИНАЧУЈЕ** решење Вишег суда у Београду Р4 и 175/15 од 01.10.2015. године, у ставу четвртом изреке, тако што се предлагачу В.А. због повреде права на суђење у разумном року, поред досуђених 30.000,00 (тридесетхиљада) динара, одређује примерена накнада у износу од још 20.000,00 (дванадесетхиљада) динара и обавезује Република Србија да му досуђену накнаду исплати на терет буџетских средстава определених за рад судова у року од три месеца почев од дана подношења захтева за исплату.

Жалба предлагача се **ОДБИЈА** и **ПОТВРЂУЈЕ** наведено решење у преосталом делу става четири изреке.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду Р4 и 175/15 од 01.10.2015. године, ставом првим изреке, усвојен је захтев предлагача и утврђено да је у извршном поступку који се води пред Првим основним судом у Београду И 28674/10 повређено право предлагача на суђење у разумном року зајемчено чланом 32. став 1. Устава Републике Србије. Ставом другим изреке, наложено је првостепеном суду да у најкраћем могућем року оконча овај поступак. Ставом трећим изреке, одређена је примерена накнада у износу од 30.000,00 динара, а ставом четвртим изреке, одбијен захтев предлагача за исплату износа од још 3.470.000,00 динара.

Против наведеног решења у делу којим је одбијен захтев за исплату новчане накнаде преко досуђеног износа, предлагач је благовремено изјавио жалбу.

Одлучујући о жалби предлагача на основу члана 8б став 3. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС" 116/08 ... 101/13), Врховни касациони

суд је применом члана 386. у вези члана 402. Закона о парничном поступку, на основу члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку, на чију примену упућује члан 8а Закона о уређењу судова, нашао да је жалба делимично основана.

У поступку доношења побијаног решења нема битних повреда из члана 374. став 2. ЗПП, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности, а жалбом се не указује на друге повреде поступка.

Према утврђеном чињеничном стању, предлагач је као поверилац поднео предлог за извршење 13.03.2008. године ради виђања деце који је уредио по налогу суда од 08.04.2008. године. Решење о извршењу донето је 11.04.2008. године. Покушана је достава решења извршном дужнику 29.04.2008. године и у записнику наведено да мајка извршног дужника изјављује да је извршни дужник на факултету и да ће преузети решење. По службеној белешци од 05.05.2008. године извршном дужнику је уручено решење о извршењу у суду, против кога је изјављена жалба 08.05.2008. године. Детаљно су описане радње суда и парничних странака, Центра за социјални рад. Оцењујући да је првостепени суд донео решење о извршењу 11.04.2008. године, убрзо по његовом подношењу (13.03.2008. године), да је у току поступка више пута доносио решење о спровођењу извршења али да извршење није окончано из разних разлога (извршење од 08.10.2008. године није спроведено јер се дете налазило на излету на С.ј., извршење од 10.12.2008. године из разлога што је дете било на екскурзији на Д., није приступио ни отац детета, неколико извршења није спроведено из разлога што су деца одбијала да крену са оцем). Суд се обраћао и Градском центру за социјални рад, Световалишту за брак и породицу ради пружања помоћи при спровођењу извршења и ради организације психолошке припреме за децу. На дужину трајања поступка утицало је изјашњење Центра за социјални рад који је по допису суда од 01.02.2012. године поступио 06.03.2012. године, а по допису суда од 14.06.2012. године поступио 04.09.2012. године. С обзиром да се ради о поступку извршења који је хитне природе и који није окончан ни после више од седам година, а постоји период потпуне неактивности суда од једне године и једанаест месеци, првостепени суд је утврдио да је у овом случају дошло до повреде права предлагача на суђење у разумном року, због чега је утврдио повреду, наложио убрзање поступка и предлагачу досудио накнаду од 30.000,00 динара.

Основано се жалбом предлагача указује да је досуђена накнада непримерена утврђеној повреди права на суђење у разумном року, односно да приликом одређивање ове накнаде првостепени суд није правилно применио напред наведене одредбе материјалног права.

Наиме, разумна дужина судског поступка представља оптимално потребно време да се одлучи о неком праву странке које је спорно, да би се отклонила неизвесност и странка имала сазнање о томе да ли јој то право припада или не, чиме се постиже правна сигурност, што је релативна категорија која се процењује у сваком конкретном случају на основу околности које се тичу сложености чињеничних и правних питања у судском поступку, понашања подносиоца

захтева за заштиту права на суђење у разумном року, поступање суда, природе захтева, односно значаја предмета спора за подносиоца захтева.

Имајући у виду наведене критеријуме и утврђено чињенично стање, посебно чињеницу да се ради о извршном поступку у коме је и законом прописана хитност у поступању, да предмет није чињенично и правно сложен, као и да је извршење одређено ради предаје детета, Врховни касациони суд налази да предлагачу у смислу члана 8б ст. 1. и 2. Закона о уређењу судова, припада примерена накнада за утврђену повреду права у износу од 50.000,00 динара укупно, којом ће се уз већ изречену меру убрзања поступка, остварити сврха ове врсте поступка у смислу наведених законских одредби. Због тога је побијано решење делимично преиначено. Досуђивање ове накнаде у већем износу, како је то тражено захтевом било би противно циљу у коме она успостављена, из којих разлога је првостепено решење у преосталом делу који се односи на накнаду, потврђено.

Из наведених разлога, применом члана 401. став 1. тач. 2. и 3. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Љубица Милутиновић, с.р.**